

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967

12 JANVIER 1967

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 10 mars 1900
sur le contrat de travail.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 26 de la loi sur le contrat d'emploi dispose que :

« Sont nulles, les clauses interdisant à l'employé après la cessation du contrat d'exploiter une entreprise personnelle, de s'associer en vue de l'exploitation d'un commerce ou de s'engager chez d'autres patrons. »

Aucune disposition semblable n'existe dans notre législation en faveur des ouvriers.

Il s'ensuit que sont, en principe, licites les clauses dites de non-concurrence — de plus en plus fréquemment insérées dans les contrats de travail — aux termes desquelles l'ouvrier se voit interdire, lorsqu'il quitte son patron, soit d'exploiter une entreprise personnelle, soit de s'associer en vue de l'exploitation d'un commerce ou d'une industrie, ou bien encore de s'engager au service d'un autre patron, dans une zone déterminée — souvent une ville entière, sinon même parfois plusieurs villes du Royaume — pendant un certain délai, sous peine d'avoir à payer une indemnité forfaitairement fixée à titre de clause pénale.

A peine est-il besoin de souligner les conséquences gravement préjudiciables que l'application de pareille clause peut emporter pour les ouvriers.

Dès lors convient-il qu'une intervention législative se produise en vue d'assurer aux ouvriers une protection analogue à celle dont bénéficient les employés.

Il paraît toutefois raisonnable de prévoir, en ce qui concerne les ouvriers :

— d'une part, qu'une clause de non-concurrence est valable dans la mesure où elle se borne à interdire à l'ouvrier, après la cessation du contrat, d'exploiter une entreprise per-

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967

12 JANUARI 1967

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 10 maart 1900
op het arbeidscontract.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 26 van de wet op het bediendencontract luidt als volgt :

« Zijn nietig de bedingen, krachtens welke het aan de bediende verboden is, na het eindigen van de overeenkomst, een persoonlijke onderneming in bedrijf te nemen, zich met anderen te verenigen om een handel te drijven of bij andere werkgevers dienst te nemen. »

In onze wetgeving is er geen enkele dergelijke bepaling ten voordele van de arbeiders.

Daaruit volgt dat in beginsel toegestaan zijn de z.g. niet-mededingingsclausules, die steeds vaker in de arbeidscontracten opgenomen worden en volgens welke aan de arbeider verboden wordt om — wanneer hij zijn werkgever verlaat — een persoonlijke onderneming in bedrijf te nemen, ofwel om zich met anderen te verenigen ten einde handel te drijven of een bedrijf uit te oefenen of zelfs om dienst te nemen bij een andere werkgever uit een bepaalde zone — soms een ganse stad, soms zelfs verscheidene steden uit het Rijk — en zulks gedurende een zekere termijn, op straffe van betaling van een forfaitair bij wijze van strafbeding bepaalde vergoeding.

Op de uiterst nadelige gevolgen welke de toepassing van zulk een beding voor de arbeiders teweeg kan brengen, dient nauwelijks te worden gewezen.

De wetgever moet dan ook ingrijpen, ten einde de arbeiders dezelfde bescherming te verlenen als die welke aan de bedienden is gegeven.

Nochtans komt het ons redelijk voor, wat de arbeiders betreft, te bepalen :

— dat enerzijds een niet-mededingingsclausule geldig is, voor zover die er zich toe beperkt de arbeider te verbieden na het beëindigen van de overeenkomst een persoonlijke

sonnelle similaire à celle de son chef d'entreprise, dans un rayon de cinq cents mètres du siège de ladite entreprise et pour une période n'excédant pas deux années.

— d'autre part, que la loi nouvelle s'appliquera aux ouvriers quel que soit le montant de leurs rémunérations : l'évolution constante du montant des salaires rend, en effet, peu souhaitable la fixation d'un plafond au-delà duquel les clauses dites de non-concurrence seraient valables.

onderneming gelijkend op die van zijn bedrijfshoofd in een omtrek van vijfhonderd meter van de zetel van voornoemde onderneming en gedurende een periode van niet méér dan twee jaar in bedrijf te nemen;

— dat, anderzijds, de nieuwe wet op de arbeiders toepasselijk zal zijn, ongeacht het bedrag van hun bezoldiging : de aanhoudende stijging van de lonen maakt het immers ongewenst een maximumbedrag te bepalen waarboven de zogenoemde niet-mededingingsbepalingen geldig zouden zijn.

A. SAINT-REMY.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Il est inséré dans la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail un article 15bis libellé comme suit :

« Sont nulles les clauses interdisant à l'ouvrier après la cessation du contrat, d'exploiter une entreprise personnelle, de s'associer en vue de l'exploitation d'un commerce ou d'une industrie, ou de s'engager chez d'autres patrons.

Toutefois, pareille clause est valable dans la mesure où elle se borne à interdire à l'ouvrier pour une durée maximum de deux ans après cessation du contrat, d'exploiter une entreprise personnelle similaire à celle de son chef d'entreprise, dans un rayon de cinq cents mètres de ladite entreprise.

Tant au cours du contrat qu'après sa cessation, l'ouvrier doit s'abstenir de divulguer à un concurrent ou à une autre personne les secrets de fabrication ou d'affaires du chef d'entreprise, et de se livrer ou de coopérer à tout autre acte de concurrence déloyale. »

Art. 2.

La présente loi s'applique aux contrats de travail en cours au moment de son entrée en vigueur.

26 octobre 1966.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

In de wet van 10 maart 1900 op het arbeidscontract wordt een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

« Zijn nietig de bedingen, krachtens welke het aan de arbeider verboden is, na het eindigen van de overeenkomst, een persoonlijke onderneming in bedrijf te nemen, zich met anderen te verenigen om een handel te drijven of bij andere werkgevers dienst te nemen.

Evenwel is zulk een beding geldig voor zover het er zich toe beperkt de arbeider te verbieden, voor een maximumtermijn van twee jaar na het eindigen van de overeenkomst, een persoonlijke onderneming gelijkend op die van zijn bedrijfshoofd in een omtrek van vijfhonderd meter rond de zetel van laatstgenoemde onderneming in bedrijf te nemen.

Zowel wanneer de overeenkomst van kracht is als na het eindigen daarvan, moet de arbeider nalaten de geheimen der fabricering of der zaken van het bedrijfshoofd aan een concurrent of aan elke andere persoon bekend te maken en elke andere daad van oneerlijke concurrentie te verrichten of daaraan deel te nemen. »

Art. 2.

Deze wet is van toepassing op de bij de inwerkingtreding ervan bestaande arbeidsovereenkomsten.

26 oktober 1966.

A. SAINT-REMY,
A. MAGNÉE,
L. DELHACHE,
J. POSSON.